

BARNETRAKK

Registrering av borna på Vikebygda skule
sin bruk av areal i Volda

Våren 2018

1 INNHALDSLISTE

1	INNHALDSLISTE	s. 2
2	INNLEIING OG BAKGRUNN	s. 3
2.1	Innleiing	s. 3
2.2	Føringar i kommuneplanen sin samfunnsdel og arealdel	s. 3
2.3	Mål med arbeidet	s. 4
2.4	Born og unge sine interesser i arealplanlegging	s. 4
2.5	Demokratiopplæring	s. 5
2.6	Verdifull informasjon og relevant kunnskap	s. 5
3	METODE	s. 6
3.1	Om metoden barnetrakk	s. 6
3.2	Gjennomføring	s. 6
4	RESULTAT OG ANALYSE	s. 9
4.1	Hovudfunn: aktivitetsområde og område skuleelevane likar	s. 10
4.2	Hovudfunn: skumle eller farlege område	s. 13
4.3	Hovudfunn: vegar og hovudruter	s. 14
4.4	Hovudfunn: snarvegar	s. 15
4.5	Innspeil til vidare arbeid	s. 16
5	METODESPØRSMÅL	s. 18
6	AVSLUTNING	s. 19
7	KJELDER	s. 20
8	VEDLEGG	s. 20

2 INNLEIING OG BAKGRUNN

2.1 Innleiing

Volda kommune held på med rullering av kommuneplanen sin arealdel. I samband med dette arbeidet har det blitt gjennomført barnetrakkregistreringar i Volda. Arbeidet har vore utført i to omgangar, hausten 2017 og våren 2018. Hausten 2017 med skuleelevar frå Bratteberg skule, Øyra skule og Volda ungdomsskule. Våren 2018 blei arbeidet utført med skuleelevar frå Vikebygda skule. Denne rapporten inneheld registreringane frå Vikebygda skule.

Volda kommune er med i prosjektet «Nærmiljø og lokalsamfunn som fremmar folkehelse», eit prosjekt i regi av Helsedirektoratet. I dette prosjektet har Volda kommune valt å fokusere på «born og unge» og «medverknad». Kommunen har også vore opptekne av å kople prosjektet til relevante prosessar og planarbeid. Volda kommune sitt arbeid med barnetrakk hausten 2017 og våren 2018 er finansiert av midlar frå Nærmiljø og lokalsamfunn som fremmar folkehelseprosjektet. Høgskulen i Volda er også eit tett samarbeidspartner i dette prosjektet, og på den måten har ein fått høve til å samarbeide med studentar om digitaliseringa av registreringane.

Arbeidet har vore leia av Regine Solberg Aklestad, planleggar frå sektor for utvikling. Praksisstudent Ingrid Foldal frå Høgskulen i Volda har hatt ansvaret for Vikebygda skule sitt barnetrakk.

2.2 Føringer i kommuneplanen sin samfunnsdel og arealdel

I kommuneplanen sin samfunnsdel står det at kommunen har som mål at «utslepp frå transportsektoren skal reduserast og fleire skal reise med miljøvennleg transport». To av strategiane til dette målet er å:

- Stimulere til at fleire går, sykklar og nyttar kollektivtransport til arbeid, barnehage, skule og andre aktivitetar.
- Utvikle trygge, samanhengande, finmaska og attraktive gang- og sykkelveggar.

Eit anna mål i samfunnsdelen er at «barn og unge i Volda skal ha eit oppvekstmiljø som motverkar psykiske vanskar andre livsstilssjukdommar», der tre av strategiane er:

- Tilby sunne og inkluderande oppvekstmiljø som gir barn og unge høve til å oppleve meistring, og utvikle sine eigne evner, interesser og sjølvbilete.
- Legge til rette for meir fysisk aktivitet i barnehage, skule og buområda.
- Legge til rette for gode og trygge tilkomstar til barnehagar, skular, fritidsarenaer, natur- og friluftsområde.

Planprogrammet for kommuneplanen sin arealdel inneheld mellom andre fylgjande to arealstrategiar:

- Legge til rette for reduksjon av klimagassutslepp knytt til transport ved å gjere kollektivtilbod, sykkel og gange meir attraktivt.
- Sikre gode trafikale forhold i bustadsområda og vektlegge gang- og sykkelveggar som sikrar trygg ferdsel for barn og unge.

I planprogrammet står det også at det er behov for ein registrering av barn og unge sin bruk av areal i Volda sentrum og Mork.

2.3 Mål med arbeidet

Ein har definert fylgjande mål for arbeidet:

- Få auka kunnskap om born og unge sin bruk av areal i Volda sentrum.
- Gi born og unge moglegheit til å delta i samfunnsutviklinga.
- Få erfaringar med korleis ein kan legge til rette for at born og unge kan delta i planleggingsprosessar.
- Nytte innsamla kunnskap til å utvikle sunne og inkluderande oppvekstmiljø og andre mål i kommuneplanen sin samfunnsdel, jmf. Kap. 2.2.

Dokumentet skal ligge til grunn for kommuneplanen sin arealdel og framtidige reguleringsplanar. Dokumentet skal også gje føringar for kommunen sin trafikktryggingssplan og i handsaming av enkeltsaker.

Biletet er henta frå: https://www.barnetrakk.no/download/Barnetrakk_brosjyre_20150107.pdf

2.4 Born og unge sine interesser i arealplanlegging

Born og unge har ikkje same rettar som vaksne i formell forstand. Dei vert ikkje varsla som grunneigarar eller naboar, og kan ikkje alltid sjølv formulere eller ta opp sine krav. Dei har heller ikkje økonomiske ressursar. Jo yngre borna er, desto meir avhengig er dei av at vaksne tek i vare deira behov.

Miljø- og utviklingsminister Erik Solheim skreiv fylgjande i eit brev til kommunane, fylkesmennene og fylkeskommunane i 2008:

«Hvordan det er der barn vokser opp er avgjørende for deres mulighet for en trygg oppvekst, motorisk utvikling og god helse. Å planlegge for et samfunn der trygge oppvekstmiljø har gode møtesteder, muligheter for lek, og aktivitetsfremmende omgivelser er noe av det viktigste vi kan gjøre. Barns hverdag blir mer og mer stillesittende. Manglende fysisk aktivitet gir uheldige konsekvenser for stadig flere barn og unges helse. Å skape omgivelser som gir rom for fantasibasert lek, samvær og fysisk utfoldelse blir stadig viktigere.»

Omsynet til born og unge er nedfelt i fleire lovar og retningslinjer:

Kongeriket Norges grunnlov

I Norges grunnlov står det i § 104: «Born har krav på respekt for menneskeverdet sitt. Dei har rett til å bli høyrde i spørsmål som gjeld dei sjølv, og det skal leggjast vekt på meininga deira i samsvar med alderen og utviklingssteget.»

FN sin barnekonvensjon

FN sin barnekonvensjon vart ratifisert av Noreg i 1991. I barnekonvensjonen artikkel 12 står det at «Barnet har rett til å seie meininga si i alt som kjem det ved, og barnet sine meiningar skal det leggjast vekt på.»

FN sin barnekonvensjon er særskild relevant for kommunal sektor fordi kommunale beslutningar og prioriteringar ofte får direkte betydning for barn og unge.

Plan- og bygningslova

I formålsparagrafen til plan- og bygningslova står det at «Prinsippet om universell utforming skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak. Det same gjelder hensynet til barn og unge oppvekstvilkår og estetisk utforming av omgivelsene.» Vidare står det i § 5-1 at «Kommunen har eit særleg ansvar for å sikre aktiv medvikning frå grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og

unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte.»

Rikspolitiske retningslinjer

Rikspolitiske retningslinjer for å styrke born og unge sine interesser i planlegginga gir konkrete kvalitets- og funksjonskrav til dei areala som vert satt av til born og unge.

Utdrag frå retningslinjene:

- *Kommunen skal organisere planprosessen slik at synspunkter som gjelder barn som berørt part kommer fram og at ulike grupper barn og unge sjølv gis anledning til å delta.*
- *Arealer og anlegg som skal brukes av barn og unge skal være sikret mot forurensing, støy, trafikkfare og annen helsefare.*
- *Ved omdisponering av arealer som i planer er avsatt til fellesareal eller friområde som er i bruk eller er egnet for lek, skal det straffes fullverdig erstatning. Erstatning skal også skaffes ved utbygging eller omdisponering av uregulert areal som barn bruker som lekeareal.*

FN sin barnekonvensjon vernar rettigheter som til dømes retten til liv og helse, forbod mot tortur og umenneskeleg behandling, retten til privatliv, tanke- og religionsfridom, forsamlingsfridom, vern mot forskjellsbehandling, reglar om fridomsberøvelse og rettarang under straffesak.

Biletet over er henta frå

www.unicef.no/barnekonvensjonen

2.5 Demokratiopplæring

Barnetrakk er eit praktisk døme på korleis born og unge kan delta i planprosessar. Metoden konkretiserer korleis born kan vere med på å seie korleis dei har det i lokalsamfunnet og kva dei ynskjer for framtida. Metoden kan vere med på å bevisstgjere borna om korleis dei nyttar staden dei bur på, og borna får øving i å ha meiningar om lokalsamfunnet sitt. I tillegg gir metoden planleggarar frå kommunen høve til å møte elevar og lærarar, og skapar ein reell dialog mellom dei.

2.6 Verdifull informasjon og relevant kunnskap

Born og unge treng miljø som freistar til å opphalde seg ute, til å leike, gå og sykle i kvardagen. Moglegheit for å vere ute i frisk luft og til å kunne vere i fysisk aktivitet er helsefremmande og grunnleggande for born sin utvikling. Barn og unge er ekspertar på fysisk miljø. Dei opplever, ser og nyttar uteromma ofte på ein meir mangfaldig måte enn vaksne. I byar og tettstadar er det ofte kamp om areala. Kunnskap om kvar born og unge oppheld seg og korleis dei nyttar areala kan vere viktig argumentasjon i arbeidet med å ta vare på leike- og aktivitetsområde i sentrale strøk.

I arbeidet med å utvikle gang- og sykkelnettverk er det ein fordel å snakke med dei som nyttar gang- og sykkelnettverket i kvardagen. Born og unge er ein gruppe av befolkninga som ofte går og sykklar mykje, og som sit inne med kunnskap om korleis det er å ferdast i lokalmiljøet. Dei har oppdatert kunnskap om kvar det er attraktivt å ferdast, kvar det er skummelt eller farleg og kva ein kan gjere for å legge betre til rette for mjuke trafikantar.

Foto: Ingrid Foldal

3 METODE

3.1 Om metoden «Barnetrakk»

Barnetrakk er ein metode for medverknad og betre planlegging for born og unge. Barn og unge veit sjølv best kva område dei nyttar i kvardagen. I ein barnetrakkregistrering registrerer born og unge sjølv skule- og fritidsvegar, område for opphald og leik og stader dei likar eller mislikar.

Metoden skal bidra til ein reell moglegheit for medverknad i utvikling av nærmiljøa. For borna som er med er dette viktig demokratiopplæring, og kan styrke borna sin ansvarskjensle, deltaking og identitet til staden. Metoden gir born og unge auka forståing for sine omgjevningar og kan gje dei større bevisstheit rundt tema som skulevegar, trafikktrygging og leike- og aktivitetsområde.

Barnetrakkmetodikken har vore i bruk i arealplanlegging sidan 1993. Metoden vart vidareutvikla som digitalt verktøy i 2005, og i 2014 lanserte DOGA ein fornya digital versjon av verktøyet.

Barnetrakk-verktøyet lar born fortelje planleggarar, kommunen og lokalpolitikarar korleis dei nyttar nærmiljøa sine og kva dei vil ha annleis.

3.2 Gjennomføring

Rektoren på Vikebygda skule blei kontakta ved førespurnad om skulen ville vere med på barnetrakk. Vikebygda hadde høve til å gjennomføre barnetrakk våren 2018 og rektoren blei bedd om å finne ein kontaktperson. Då det blei oppretta kontakt med kontaktpersonen blei det avtalt tidspunkt for gjennomføring. Det blei ikkje innhenta samtykke frå føresette då registreringane blei anonyme i etterkant.

Elevane fikk spørsmål som dei kunne førebu seg på før dei skulle gjennomføre kartlegginga. Registreringa blei gjennomført i april 2018. I klassen var det 17 elevar som gjennomførte registreringa og elevane gjekk i 4. klasse.

Registreringa vart leia av planleggjar frå kommunen. Planleggjaren heldt fyrst ein kort presentasjon og fortalde om bakgrunn, metode og kva registreringane skulle nyttast til vidare. Flyfoto og kartutsnitt vart vist fram på stor skjerm, og ein nytta litt tid på å bli kjend med kartet.

Etter presentasjonen fekk skuleelevane utdelt kvar sine kart og fargeblyantar. Kartutsnitta blei laga med utgangspunkt i skulekrinsen og hadde eit tilstøytande større område rundt.

Elevane blei bedt om å registrere:

1. Setje **blå ring** rundt skulen og huset sitt.

2. Teikne skulevegen og vegar ein nyttar på fritida for å gå/sykle med **blå fargeblyant**.

3. **Grøn sirkel** rundt fritidsaktivitetar.

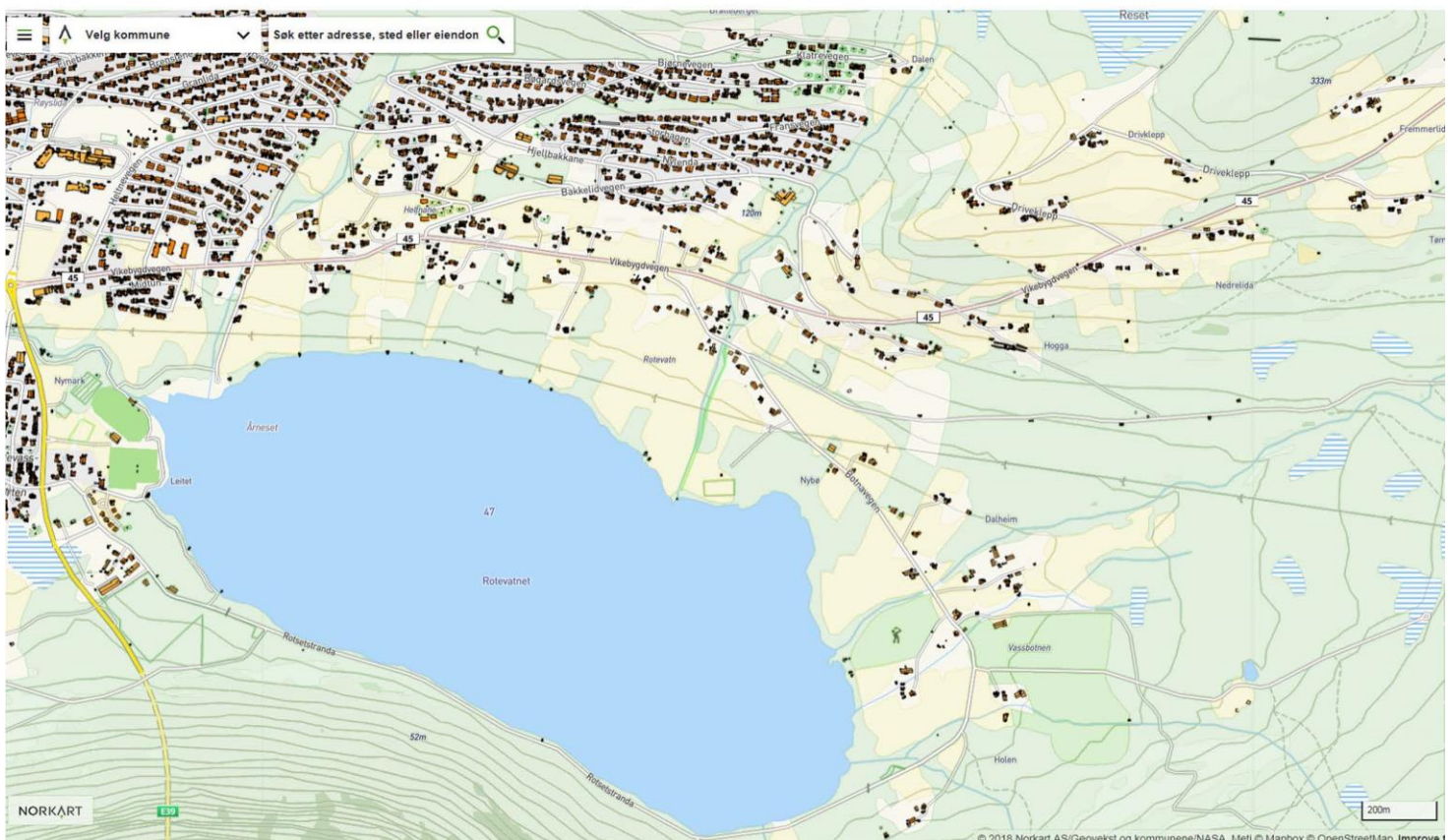
4. Stadar som er **farlege** eller **skumle**.

5. Strekingar som er **farlege** eller **skumle**.

6. Stadar som er **gode** eller **fine**.

Figur 1: Kart utdelt på Vikebyda skule

Barns og unges stemme er viktig når vi bygger fremtiden

pladder fremtiden

Bilete henta frå <https://www.barnetrakk.no/>

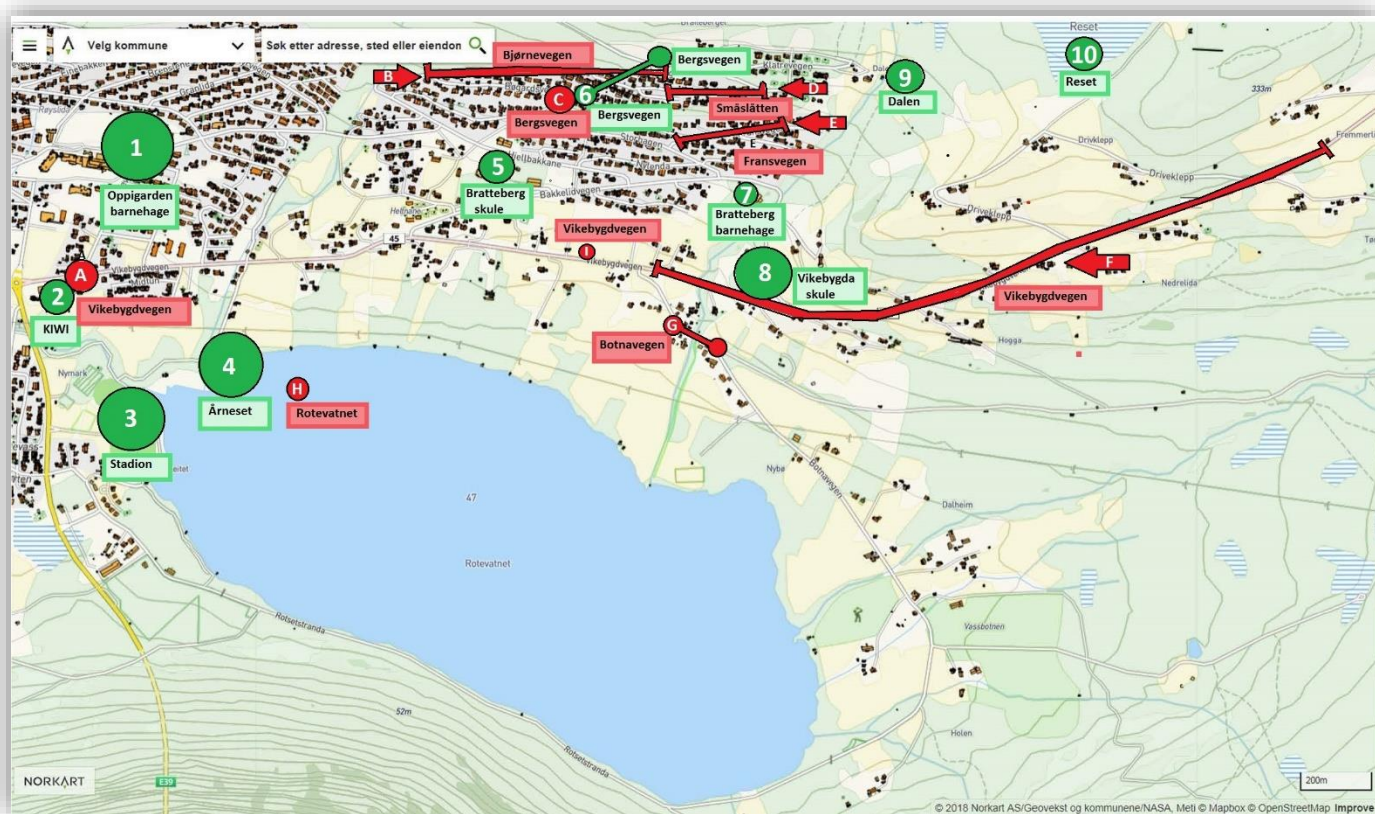
Skuleelevane på Vikebygda skule blei også bedt om å skrive kommentarar på kartet knytt til områda, vegane og stadar som dei likte eller mislikte. Både planleggar, praksisstudent og lærarar gjekk rundt i klasserommet, gav rettleiing og svarte på spørsmål. Registreringsarbeidet tok rundt to skuletimar.

4 RESULTAT OG ANALYSE

Digitaliseringa av registreringane vart gjort av praksisstudent frå Høgskulen i Volda. Registreringane frå skuleelevane er digitalisert og tilgjengelige ved å logge inn i Barnetrakk-databasen. Desse data er lasta ned og lagra i kommunen sin database. I dette kapitlet har ein forsøkt å gå gjennom registreringane, og lage ei oversikt over hovudfunn og oppsummering av gjentakande moment.

Tabellen er ikkje ei fullstendig oversikt over elevregistreringane. Registreringar som er knytt til private bustadhus eller private hagar er til dømes ikkje tatt med. Det er lagt vekt på å ta med områder og stadar med offentleg interesse, og stadar der fleire har registrert det same. Kommentarfelta i tabellen inneheld ei samanstilling og oppsummering av elevkommentarane.

I arbeidet med å analysere data er et laga eit kart med tabell. Kartet er vist i «figur 2». Tabellen som er knytt til kartet ligg i vedlegg 1. Kartet og tabellen er laga for å samle og tolke registreringane, og for å undersøkje om fleire elevar har registrert det same.

Figur 2: Hovudfunn vist i kart. Aktivetsområde og område borna likar er markert med grønt. Farlege eller skumle område er markert med raudt. Sjå tabell «vedlegg 1» for meir informasjon om dei enkelte registreringane.

4.1 Hovudfunn: aktivitetsområde og område skuleelevane likar

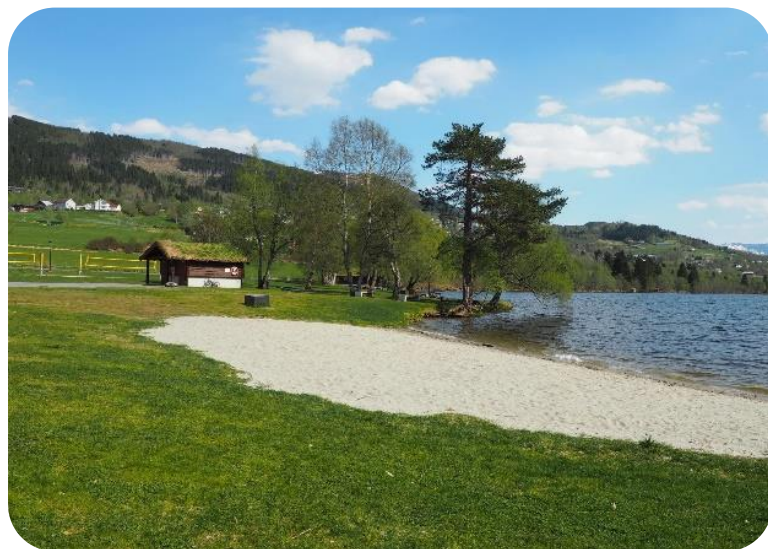

- **Oppigarden barnehage** er eit område som har mykje aktivitet og høg trivsel. Denne staden har flest registreringar og her er det «leikeplass med slenger» og «gøy å leike». Elevane som oppheld seg her seier at «eg likar barnehagen». Dette området blir brukt på sommaren.

- På **stadion** oppheld mange av elevane seg. Her går det i mykje fotball og leik. Området blir brukt både ved vinteren og sommaren.

- Området ved **Årneset og Rotevatnet** blir mykje brukt og her er det registrert mange hjarte. Kommenterar som går igjen her er at «*det er gøy å bade*».

- **Vikebygda skule** sitt område blir brukt både om vinteren og sommaren. Her går kommenterar som «*ake*» igjen. Elevane skriver også «*gøy å lære nyttige ting*» og «*eg kan plukke bringebær*». Her er det høg trivsel og kjekt å vere.

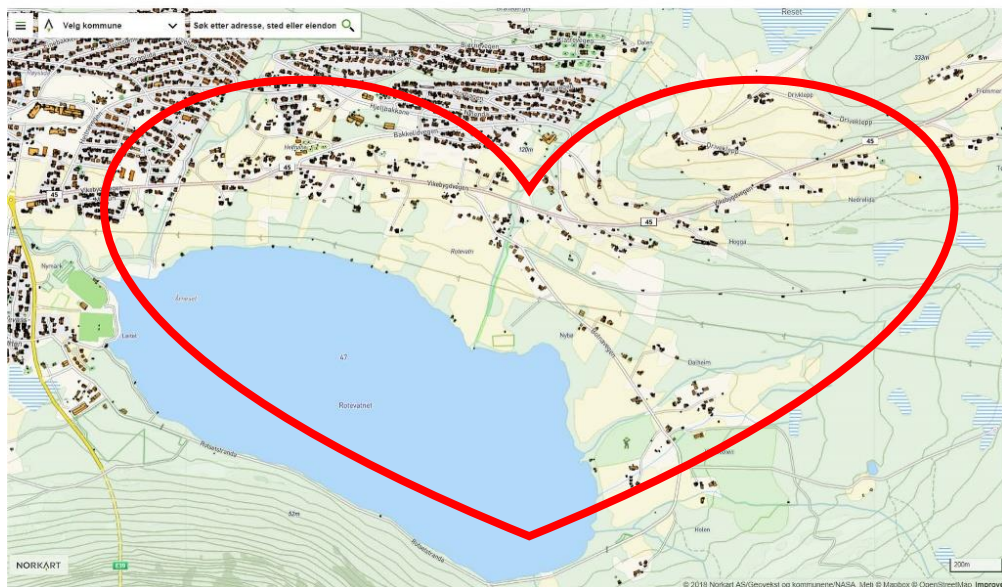
Alle foto: Ingrid Foldal

- «Dalen» er eit område der mange av elevane oppheld seg på vinteren. Dette er ein «fin plass» og her brukar ein området til å ake.

Foto: Ingrid Foldal

- Mange av elevane teikna eit **stort hjarte over heile Volda kommune** på kartet. Det var tydeleg at borna på Vikebygda skule hadde stor trivsel og kjærleik til heimebygda si.

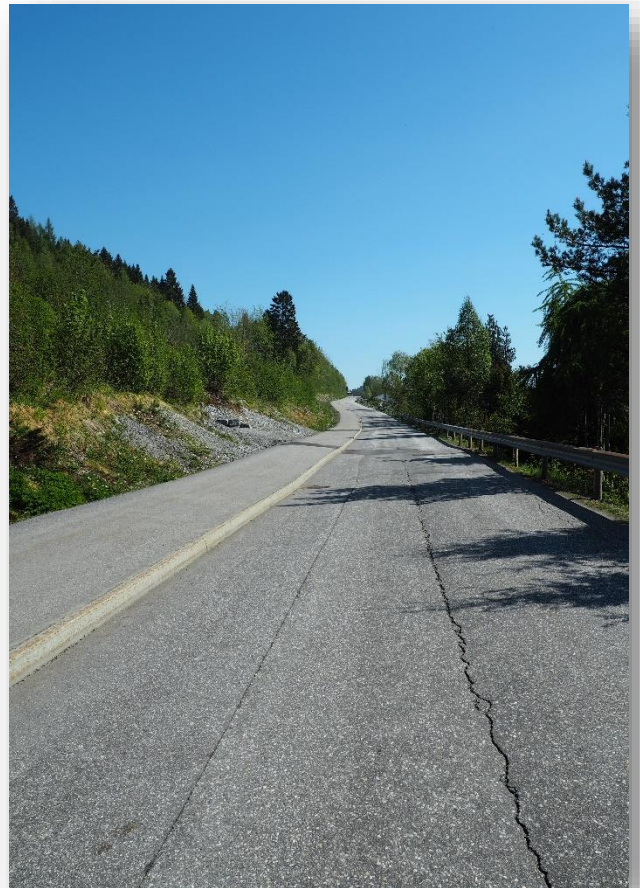

4.2 Hovudfunn: skumle eller farlege område

- **Vikebygdvegen** er heilt klart det området som elevane synast er mest skummelt og farleg. Her er det 11 registreringar som er plassert ved strekninga på Vikebygdvegen. Kommenterar som går igjen:
«mykje trafikk»
«raske bilar»
«skummel kryssing av hovudveg»
«manglar gangveg»
«nesten påkjørt»
«manglar fotgjengarovergang»

- Langs **Bjørnevegen** er det fleire som har registrert at det er mørkt om vinteren. Her er mykje trafikk og manglar belysning og fotgjengarovergang.

- I området rundt **Fransvegen** og **Småslåtten** er det registrert at det er mørkt om vinteren, morgon og kveld.
- Ved **Botnavegen** er det nokon registreringar som handlar om gjørmete veg og at det ikkje gangfelt.

Alle foto: Ingrid Foldal

4.3 Hovudfunn: vegar og hovuddruter

Figur 3: Registrerte vegar i Barnetrakk-database

«Figur 3» syner kart frå Barnetrakk-databasen, med registrerte vegar. Kartet inkluderer både skulevegar og vegar som blir nytta på fritida. Elevane vart bedd om å registrere vegar som dei går eller sykklar, ikkje strekningar som dei vert køyrd. I denne figuren er kartlagde strekar samla i eit kart, og tjukkelsen på strekane synleggjer kva strekningar som vert mykje nytta.

Vikebygdvegen er ein veg som dagleg blir nytta av mjuke trafikantar både på fritida og som skuleveg. Vi ser det er tjukk strek langs heile vegen og Vikebygda skule er eit viktig målpunkt. På fritida er Oppigarden barnehage, Årneset og stadion også viktige målpunkt, og strekane i desse områda er tjukke. Vikebygdvegen blir altså nytta til både til skule, stadion og Årneset og er ein av dei mest sentrale og viktige ferdelsårane for elevane.

Heltnevegen og Hjellebakkane er også ein populær veg som ofte blir nytta av elevane til å blant anna gå til Oppigarden barnehage. Bergsvegen og Storhagen er ein av dei mest sentrale vegane for elevane, samt fleire snarvegane som dei nyttar.

Symbola på kartet er alle registreringane av aktivitetssområde og stadar som elevane likar/mislikar. Dei ulike symbola står for:

4.4 Hovudfunn: snarveggar

Når vi studerer kartet ser vi at skuleelevane dagleg nyttar snarvegane mykje. Bilvegane blir ikkje alltid følgt, og snarvegane blir viktige ferdslårar for dei mjuke trafikantane. Mange av snarvegane er ein del av skulevegen for elevane. Snarvegane blir også mykje nytta på fritida. Nokre av elevane sine kommentarar knytt til snarvegane opplyser om at vegane burde vore belyst. Dei mest nytta snarvegane av elevane på Vikebygda skule er:

- **Snarveg frå Vikebygda**

- **Skule og ned til Vikebygdvegen:**

- Her er det mange som nyttar snarvegen både som skuleveg og på fritid. Denne snarvegen er regulert til LNF-område.

- **Snarveg frå Fransvegen til**

- **Bergshagen/Småslåtten:**

- Ein snarveg som er nytta av mange og denne vegen fekk kommentarar om at det var mørkt om vinteren, morgon og kveld. Snarvegen er regulert til friområde.

- **Snarveg frå Fransvegen til Bratteberg:**

- Denne snarvegen blir brukt som ein del av skulevegen for mange. Snarvegen er regulert til friområde.

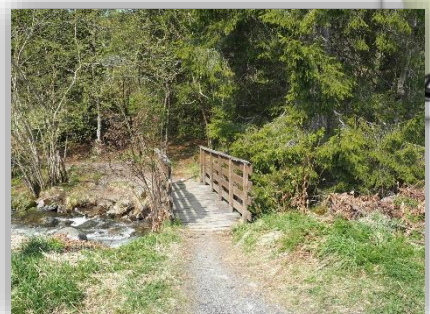
- **Snarveg frå Hagen til Nybråtet:**

- Tjukkelsen på streken viser at mange av elevane nyttar denne snarvegen. Denne blir brukt både på fritid og som skuleveg. Snarvegen er regulert til friområde.

- **Snarveg frå Uravegen og opp til Bjørnevegen:**

- Denne snarvegen blir nytta på fritida av elevane. Snarvegen er regulert til LNF-område.

4.5 Innspel til vidare arbeid

Vikebygdvegen er ein svært sentral veg som blir nytta dagleg både som skuleveg og til fritid. Det er tydeleg at denne strekninga er mykje trafikkert og at dei mjuke trafikantane er utsatt. Her er det kommentarar som «skummelt kryssing av hovudvegen» og «nesten påkjørt». Langs Vikebygdvegen er det ikkje nokon fotgjengarovergang, og øvst i Vikebygdvegen er det ikkje gangveg eller belyst. Denne vegen er svært mykje nytta, og det er viktig at dei mest nytta ferdselsårane opplevast som trygge og er godt tilrettelagt for dei mjuke trafikantane.

Registreringskarta frå dette arbeidet gir oss informasjon om kvar born og unge faktisk går og sykklar, og ein kan sjå at dette ikkje alltid er langs dei same trafikkårane som bilane nyttar. For dei gåande og syklande er avstand ein viktig faktor, og snarvegane i bustadområde gjer gang- og sykkelnetter meir effektivt og attraktivt.

Ved å studere kommentarar knytt til skumle/farlege område er det tiltak som «belysning» som går mykje igjen. Ved Vikebygdvegen er det tydeleg at mange synast det er skummelt å gå, og kommentarar som «fotgjengarovergang» og «gangveg» går igjen. Det er viktig å gjere tiltak for å gjere denne skule- og fritidsvegen tryggare. Ved å få gangveg, fotgjengarovergang og belysning vil ein auke tryggleiken betrakteleg.

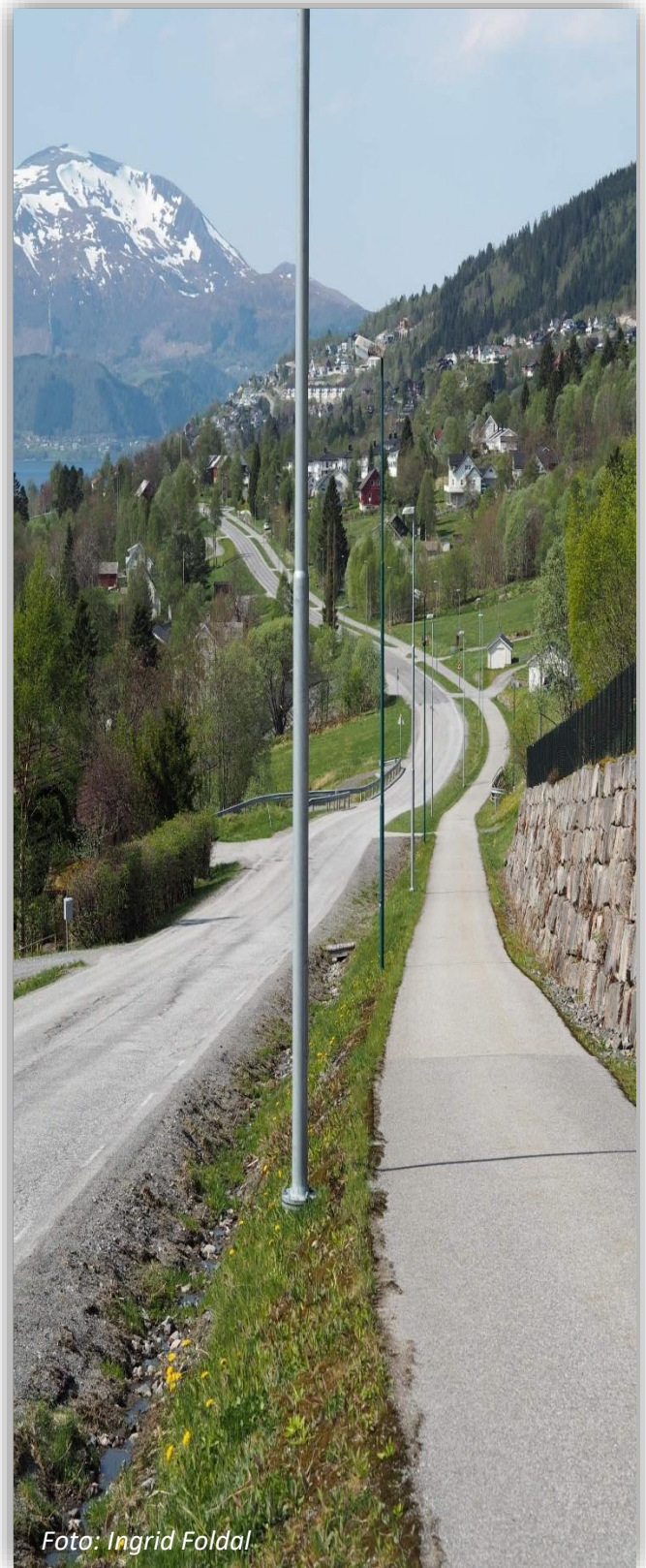

Foto: Ingrid Foldal

Tiltak og innspel

Denne tabellen «Figur 4», inneheld innspel til kommuneplanen sin arealdel og til trafikktryggingsplanen. Nokre av innspela er henta direkte frå skuleelevane sine eigne kommentarar. Andre innspel er laga med utgangspunkt i analysen av dei viktigaste ferdselsårane inkludert informasjon om viktige møtepunkt. Tiltaka er ikkje gjennomgått i detalj, og det er naudsynt med nærare vurderingar ved konkretisering av tiltaka (ev. inkludert undersøkingar i felt).

Tiltak/innspel:	Kommentar/skildring:	Innspel til:
Fortau/gangveg ved Vikebygdvegen	Øvst i Vikebygdvegen bør ha fortau, samt belysning ved denne vegen.	<i>Trafikktryggingsplanen</i>
Belysning ved Bjørnevegen	«Mørkt om vinteren».	<i>Trafikktryggingsplanen</i>
Fotgjengarovergang ved Vikebygdvegen	Ha synleg fotgjengarovergang for å få trygg kryssing av vegen. Både i området ved skulen og med Årneset.	<i>Trafikktryggingsplanen</i>
Belysning i området ved Fransvegen og Småslåtten	Her bør ein også belyse snarvegen som blir nytta mellom gatene.	<i>Trafikktryggingsplanen</i>
Skilting av snarvegar	Skilting av snarvegar vil gjere dei meir synlege og tilgjengelege. Tiltak som å leggje grus i snarvegane vil også gjere dei meir synlege.	<i>Trafikktryggingsplanen</i>
Tiltak for å redusere fart på bilar på Vikebygdvegen	Vikebygdvegen har mykje trafikk og mange bilar køyrer fort.	<i>Trafikktryggingsplanen</i>
I nye bustadområde bør ferdselsårar for gåande og syklane vurderast isolert	Gåande og syklende går ikkje alltid langs bilvegane, men nyttar snarvegar der det er mogleg. I reguleringsplanar for nye bustadområde bør ein vurdere ferdselsårar for gåande og syklende isolert, og legge til rette for effektive snarvegar/gang- og sykkelvegar uavhengig av kvar bilvegane går.	<i>Arealdelen</i>
Belysning langs snarvegar		<i>Trafikktryggingsplanen</i>

Figur 4: Tabell med innspel til trafikktryggingsplanen og arealdel til kommuneplanen.

5 METODESPØRSMÅL

Gjennomføringa av registreringa blei gjort av 4. klasse, som er dei yngste elevane av Barnetrakk registreringa i Volda. Det blei brukt god tid på å bli kjend med kartet, og det verkar som elevane forstod kvar dei ulike stadane var. Det var ein del registreringar på kartet, men generelt lite kommentarar. Når det ikkje blir skriva kommentar til registreringane er det vanskeleg å vite i etterkant kva registreringa betyr i praksis.

Ei mogleg feilkjelde kan vere at elevane har teikna feil på kartet (markert feil område, eller andre vegar enn dei faktisk nyttar i det daglege). Elevane har kanskje ikkje forstått skikkeleg kvar dei ulike stadane er. Det kan også hende elevane ikkje har vore presise nok i markeringane, og at markeringane har vore tolka feil.

Ei anna feilkjelde kan også vere at elevane har gløymt å markere viktige område. Det kan vere vanskeleg å kome på kvar ein brukar å leike dersom ein ikkje har tenkt det igjennom på førehand. At eit område ikkje er markert på kartet betyr ikkje at elevane ikkje nyttar dette området på fritida. Elevane hadde ikkje førebudd seg så mykje på førehand, og det kan hende resultatet hadde vore annleis dersom dei var meir førebudd, og hadde hatt anledning til å tenkje gjennom problemstillingane på førehand.

Ei eventuell feilkjelde kan vere at registreringane kan ha blitt digitalisert feil. Dersom ein ikkje har gjort nøyaktig det same som elevane har gjort på kartet, kan registreringar bli plassert på feil stad. Kommentrar eller strekar kan ha blitt tolka feil og misforstått.

6 AVSLUTNING

Når ein skal arbeide for å gjere det meir attraktivt å gå eller sykle er det ein fordel å snakke med dei som allereie går å sykklar i områda. Born og unge i Volda er dei som nyttar desse områda dagleg, og det er desse vi må lytte til. Dei har mest kunnskap om korleis det er å gå og sykle i området. Det er born og unge som kjenner til snarvegane og dei effektive gangrutene, dei veit kvar det er ekkelt å krysse vegane og dei veit kvar det burde vore meir belysning. Saman med informasjon om målpunkt og registreringar av viktige ferdselsårar er dette ein god hjelp for kommunen i arbeidet med å planlegge og prioritere tiltak.

Bruken av nærområda varierer frå år til år. Viktige målpunkt kan flytte på seg (til dømes viss det byggast ein ny skule eller svømmehall i området). Ulike aldersgrupper har også ulike behov. Etter kvart som ein blir eldre vil ein endre målpunkt. Ein kan endre interesser og gjere andre fritidsaktivitetar. Nye bustadfelt skapar nye viktige ferdselsårar. Ein vil difor anbefale å gjennomføre barnetrakk med jamne mellomrom, så ein har ferske data å arbeide med.

Som nemnd i kapittel 5 metodespørsmål, så kunne ein truleg fått meir informasjon frå elevane om dei hadde vore meir førebudd. Dersom ein hadde vore meir førebudd, hadde det vore lettare for elevane å vite kva vegar dei nyttar. Både digitalisering og tolking av data kan innehalde feilkjelder. Til fleire registreringar ein har, til betre bilete får ein av bruken av området.

Ved å registrere barnetrakk med skuleelevar i jamne mellomrom, og samle saman data, styrkar ein kvaliteten på materialet. Talet registreringar kan gjere både politikarar og administrasjonen tryggare på kvar det er viktig å prioritere å gjere tiltak.

Utifrå dette arbeidet har vi fått informasjon om kva tiltak som bør gjerast. I dette registreringsarbeidet var det eit stort område som blei registrert. I arbeid med mindre områdeplanar eller reguleringsplanar vil det vere ein fordel å gjennomføre nye barnetrakkregistreringar for å få fram fleire detaljar knytt til det aktuelle området. Då kan ein også diskutere heilt konkrete problemstillingar og framlegg til tiltak med elevane.

Foto: Ingrid Foldal

7 KJELDER

- **Barnetrakk:**
www.barnetrakk.no
- **Barnetrakk Veileder 2010:**
https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/MD/Bilder/Planlegging/Veiledere/barn/barnetrakk_2010.pdf
- **FN sin barnekonvensjon:**
<https://www.unicef.no/barnekonvensjonen>
- **Kongeriket Noreg grunnlov:**
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1814-05-17-nn>
- **Plan- og bygningslova:**
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2008-06-27-71>
- **Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planlegginga:**
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/rikspolitiske-retningslinjer-for-a-styrk/id519347/>
- **T-2/08 Om barn og planlegging (inkludert rundskriv frå Erik Solheim):**
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/t-2-08/id516949/>
- **Volda kommune sine heimesider:**
www.volda.kommune.no
- **Volda kommune sin kommuneplan, samfunnsdelen:**
<https://www.volda.kommune.no/plan/samfunnsdel/>
- **Volda kommune, planprogram arealdelen:**
<https://www.volda.kommune.no/Handlers/fh.ashx?Mld1=18&FilId=4556>

8 VEDLEGG

Vedlegg 1: Registreringar vist i kart og tabell.